

Kernwaarden van Stevig Ouderschap

De kernwaarden¹ van Stevig Ouderschap, voortbouwend op de werkzame elementen van Stevig Ouderschap, zijn:

1. Evidence Based: Stevig Ouderschap is een evidence-based methode. Deze status dient behouden te blijven. Dat wil zeggen dat wijzigingen aan vorm of inhoud van screeningswijze of interventie in pilotvorm mogen worden uitgevoerd, gekoppeld aan gedegen wetenschappelijk onderzoek en pas bij bewezen effect in structurele vorm mogen worden doorgevoerd in het volledige veld. Besluitvorming over de concrete vormgeving van structurele wijzigingen aan Stevig Ouderschap dient altijd plaats te vinden in samenspraak met (een vertegenwoordiging van) uitvoerenden.
2. Toeleiding tot de interventie Stevig Ouderschap:
 - a. Wanneer in een gebied Stevig Ouderschap wordt uitgevoerd dient altijd structureel gescreend te worden in de gehele populatie. Dit wil zeggen dat elke ouder met een pasgeboren kind cq. elke zwangere, zonder pre-selectie op welke gronden dan ook, dient te worden gescreend op de voor Stevig Ouderschap relevante onderwerpen.
 - b. De screening t.b.v. toeleiding tot de interventie zal in ieder geval de volgende onderwerpen bevatten: jeugdervaringen met verschillende vormen van kindermishandeling en huiselijk geweld, persoonlijke problemen in de psychologische/psychiatrische sfeer, verslaving of gebrekkige agressiebeheersing, relationeel geweld, een gebrek aan sociale steun, onzekerheid over het ouderschap, tolerantie voor fysiek geweld in de opvoeding, alleenstaand ouderschap, jonge ouderleeftijd, pre- en dysmaturiteit.
 - c. De screening dient altijd een combinatie te bevatten van zelfrapportage door ouders en het klinisch oordeel van een professional die een zorgverlenende relatie heeft met het gezin.
 - d. Gebaseerd op reeds verkregen evidence omtrent de waarde van de Stevig Ouderschap vragenlijst dienen ouders altijd de keuze geboden te krijgen om de schriftelijke vragenlijst in te vullen, ongeacht het bieden van een andere (bijvoorbeeld mondelinge) screeningswijze. Deze keuze dient met voldoende toelichting en op objectieve en motiverende wijze aangeboden te worden.
3. De interventie Stevig Ouderschap:
 - a. De interventie bestaat uit huisbezoeken. De fysieke aanwezigheid in de thuissituatie is een kernwaarde van Stevig Ouderschap. De huisbezoeken mogen dan ook niet (anders dan incidenteel) vervangen worden door een andere vorm van contact (bijvoorbeeld scherm-tot-scherm).
 - b. De inhoud van de huisbezoeken zal altijd de volgende onderwerpen bestrijken: beleving van het ouderschap (hechting, sensitiviteit en interactie; de ouderrol en andere rollen), hantering van de eigen ontwikkelingsgeschiedenis, verwachtingen t.a.v. de ontwikkeling van het kind, sociale steun van het gezin.
 - c. De essentie van de prenatale huisbezoeken wordt gevormd door de voorbereiding op de hechting tussen ouder en kind. Dit komt tot uitdrukking in het bespreken van drie kernvragen: 'wat voor moeder wil moeder graag worden?', 'wat voor vader hoopt moeder dat haar partner zal worden/zou ze haar kind toewensen?' en 'wat voor kind denkt moeder dat deze baby zal zijn?'

¹ Vastgesteld tijdens de ALV van de Vereniging Stevig Ouderschap d.d. 2 november 2018

4. De uitvoering van de interventie Stevig Ouderschap:
 - a. Het vakmanschap van de Stevig Ouderschap verpleegkundige is geborgd door de volgende randvoorwaarden: een verpleegkundige opleiding op HBO-niveau, kennis van preventie en minimaal 3 jaar ervaring in de JGZ 0-4. Hiervan mag op individueel niveau worden afgeweken na zorgvuldige toetsing.
 - b. Blijvende deskundigheid van de Stevig Ouderschap verpleegkundige wordt geborgd door voldoende (inhoudelijk voor Stevig Ouderschap relevante) intervisie, supervisie en deskundigheidsbevordering.
 - c. Het werk als Stevig Ouderschap verpleegkundige wordt gecombineerd met regulier JGZ-werk om voeling te houden met de praktijk en actualiteiten van de JGZ. Van deze norm kan in individuele gevallen na zorgvuldige toetsing van onderbouwing worden afgeweken.
 - d. Een Stevig Ouderschap verpleegkundige mag pas Stevig Ouderschap huisbezoeken afleggen wanneer zij de basisopleiding tot Stevig Ouderschap verpleegkundige van vier dagdelen volledig heeft afgerond.

Zoals staat geformuleerd in de beschrijving van Stevig Ouderschap in de Databank van Effectieve Interventies (Nji) erkennen partijen de volgende werkzame elementen van Stevig Ouderschap:

1. Inhoudelijk:
 - a. De selectiemethodiek en de interventie zijn opgezet vanuit hetzelfde theoretische paradigma waardoor beide elementen goed op elkaar aansluiten en de doelgroep op maat kan worden bediend.
 - b. Het aanbod van de interventie bevat een mix van structuur en flexibele vraaggerichtheid waardoor wordt aangesloten op de individuele wensen en noden van elk gezin.
 - c. De interventie biedt een combinatie van 'technieken': motivationele gespreksvoering, gezondheidsvoorlichting, pedagogische advisering, positieve bekrachtiging, observatietechnieken, voorbeeldgedrag, registratie-technieken/huiswerkopdrachten. Deze worden gecombineerd met eventuele doorverwijzingen en het zo nodig 'verwijsrijp' maken van ouders hiervoor.
2. Praktisch:
 - a. Door de vroege introductie van Stevig Ouderschap bij de (aanstaande) ouder wordt het 'window of opportunity' benut – de fase waarin ouders zich realiseren dat het ouderschap ze zwaar(der) valt maar er nog niets is gebeurd dat verborgen hoeft te worden.
 - b. Stevig Ouderschap is ingebed in de JGZ en maakt langs deze weg gebruik van haar laagdrempelige ingang in gezinnen en de reputatie van deskundigheid op het gebied van kindontwikkeling en opvoeding.
 - c. De Stevig Ouderschap verpleegkundige is ervaren, heeft aanvullende opleiding genoten en wordt ondersteund door voldoende inter- en supervisie.
 - d. Stevig Ouderschap vindt plaats in de thuissituatie van de ouder. Dit maakt deelname laagdrempeliger doordat geen opvang geregeld hoeft te worden en het normale dagritme van het kind doorgang kan vinden en omdat het door de hoge mate van privacy als veiliger ervaren wordt door ouders. Het biedt de Stevig Ouderschap verpleegkundige tevens meer zicht op de gezinssituatie en de mogelijkheid om in te spelen op de daadwerkelijke werkvloer van het ouderschap.